

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานของศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. สุ่มตัวอย่างประชากร
3. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. วิเคราะห์ข้อมูล

ศึกษา เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ศึกษาข้อมูลความรู้ที่เกี่ยวข้องกับศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทยจากตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการวิจัย และการใช้สถิติเกี่ยวกับงานวิจัยนี้ เพื่อเป็นแนวทางในการทำวิจัย
3. ศึกษาเอกสาร ตำรา ผลงานวิจัยที่ให้ความรู้เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานของศูนย์วิชาการ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ
4. สัมภาษณ์เบื้องต้น เพื่อสร้างเครื่องมือโดยการสัมภาษณ์ และการสังเกตจากหัวหน้าศูนย์วิชาการ และครูผู้ร่วมดำเนินการศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร รวม 10 คน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์

5. สํารวจรายชื่อโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร
ปีการศึกษา 2538

6. ปรีक्षाและขอคํานะนํ้าจากอจารย์ที่ปรีक्षाวิทยานิพนธ์ เกี่ยวกับศูนย์วิชาการ
หมวดวิชาภาษาไทย

7. ปรีक्षाและขอคํานะนํ้าจากศึกษานิเทศก์ สายวิชาภาษาไทย กรมสามัญศึกษา
เกี่ยวกับศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย

สํุมตัวอย่างประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ หัวหน้าศูนย์วิชาการ และครูผู้ร่วมคํานะนํ้าการ
ศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร
ปีการศึกษา 2538 ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. สํุมตัวอย่างประชากรโรงเรียน จากกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด
กรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 8 กลุ่ม โดยสํุมแบบแบ่งชั้น (Stratified Random
Sampling) ตามอัตราส่วน 1:2 จากจำนวนในโรงเรียนแต่ละกลุ่มซึ่งมีจำนวนทั้งหมด
111 โรงเรียน ได้ตัวอย่างประชากรโรงเรียนทั้งหมด 57 โรงเรียน

2. ตัวอย่างประชากร คือ หัวหน้าศูนย์วิชาการ และครูผู้ร่วมคํานะนํ้าการศูนย์วิชาการ
หมวดวิชาภาษาไทย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ได้ตัวอย่าง
ประชากรจากการสํุมตัวอย่างประชากรโรงเรียน โรงเรียนละ 2 คน รวมเป็นตัวอย่างประชากร
ครูที่ใช้ในการวิจัยทั้งสิ้น 114 คน

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนโรงเรียนที่ใช้เก็บข้อมูล ตัวอย่างประชากรหัวหน้าศูนย์วิชาการ และครูผู้ร่วมดำเนินการ หมวดวิชาภาษาไทย

กลุ่มโรงเรียน กรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร	จำนวน โรงเรียน	จำนวนโรงเรียน ที่สุ่มได้	ตัวอย่าง ประชากร
กลุ่มที่ 1	14	7	14
กลุ่มที่ 2	12	6	12
กลุ่มที่ 3	12	6	12
กลุ่มที่ 4	13	7	14
กลุ่มที่ 5	19	10	20
กลุ่มที่ 6	15	8	16
กลุ่มที่ 7	14	7	14
กลุ่มที่ 8	12	6	12
รวม	111	57	114

สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสัมภาษณ์ จำนวน 1 ชุด ใช้สำหรับหัวหน้าศูนย์-วิชาการ และครูผู้ร่วมดำเนินการศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยมีเนื้อหาครอบคลุมด้านต่าง ๆ ดังนี้ คือ

1. การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ
2. การจัดสภาพแวดล้อมทางวิชาการ
3. การบริหารและการจัดการ

ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. สัมภาษณ์หัวหน้าศูนย์วิชาการ และครูผู้ร่วมดำเนินการศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร รวม 10 คน โดยแบ่งเป็นหัวหน้าศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย จำนวน 5 คน และครูผู้ร่วมดำเนินการศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย จำนวน 5 คน เพื่อศึกษารายละเอียดของสภาพและปัญหาการดำเนินงานของศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร และเป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์

2. สร้างแบบสัมภาษณ์ หัวหน้าศูนย์วิชาการ และครูผู้ร่วมดำเนินการศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย จำนวน 1 ชุด มีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานของศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ในด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ การจัดสภาพแวดล้อมทางวิชาการ และการบริการและการจัดการ โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตรวัดประเมินค่า (Rating Scale) 4 ระดับ และเป็นแบบสัมภาษณ์ที่มีลักษณะเป็นแบบคำถามปลายเปิด (Open-ended)

ตอนที่ 3 เกี่ยวกับปัญหา และข้อเสนอแนะการดำเนินงานของศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ การจัดสภาพแวดล้อมทางวิชาการ และการบริหารและการจัดการ โดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) และเป็นแบบสัมภาษณ์ที่มีลักษณะเป็นแบบคำถามปลายเปิด (Open-ended)

3. นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจพิจารณาแก้ไขและปรับปรุงให้เหมาะสม แล้วนำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน (ดูรายชื่อในภาคผนวก ก) เพื่อตรวจพิจารณาความครอบคลุมของเนื้อหา และภาษาที่ใช้ โดยผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

3.1 ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางวิชาการ มีการปฏิบัติงานเกี่ยวกับ การจัดการประกวดความสามารถทางด้านวิชาภาษาไทยของนักเรียนตามโอกาสต่าง ๆ ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า "การเขียนคำให้ถูกต้องตามอักขรวิธี การคัดไทย การเล่านิทาน และการตอบปัญหาภาษาไทย"

3.2 ด้านการบริหารและการจัดการ มีการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการภายใน ศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะว่าควรแก้ไขเพื่อให้เป็นไปตามลำดับเหตุการณ์ โดยสลับตำแหน่งข้อที่ว่า "มีความคล่องตัวในการให้บริการ โดยมีการควบคุม ตรวจสอบ และติดตามเพื่อไม่ให้เกิดการสูญหาย กับข้อที่ว่า "มีการเตรียมสิ่งให้บริการ เพื่อไม่ให้เกิดความ ขลุกขลัก และเป็นไปตามความต้องการของครูและนักเรียน"

4. นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่ ตัวอย่างประชากร รวม 10 คน โดยแบ่งเป็นหัวหน้าศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย จำนวน 5 คน และครูผู้ร่วมดำเนินการศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย จำนวน 5 คน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของคำถาม ภาษาที่ใช้ ก่อนที่จะนำไปใช้กับตัวอย่างประชากรต่อไป

เก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยถึงอธิบดี กรมสามัญศึกษา 1 ฉบับ เพื่อขอความอนุเคราะห์ความร่วมมือจากศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ทั้ง 57 โรงเรียนได้ทราบ และขอความร่วมมือ ในการสัมภาษณ์หัวหน้าศูนย์วิชาการ และครูผู้ร่วมดำเนินการศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย (ดูรายละเอียดภาคผนวก ข)
2. ผู้วิจัยนำหนังสือราชการที่ออกโดยอธิบดีกรมสามัญศึกษา ถึงหัวหน้าสถานศึกษา เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล โดยการสัมภาษณ์หัวหน้าศูนย์วิชาการ และครูผู้ร่วมดำเนินการ ศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย
3. ผู้วิจัยติดต่อหัวหน้าศูนย์วิชาการ และครูผู้ร่วมดำเนินการศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย เพื่อนัดหมายวันและเวลาในการสัมภาษณ์
4. ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์หัวหน้าศูนย์วิชาการ และครูผู้ร่วมดำเนินการ

ศูนย์วิชาการหมวดวิชาภาษาไทย และบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ด้วยตนเอง โดยดำเนินการตั้งแต่วันที่ 7 สิงหาคม ถึง 29 กันยายน 2538

วิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ มาวิเคราะห์ข้อมูล ดังมีลำดับขั้นตอนต่อไปนี้

1. เกี่ยวกับสภาพของผู้ให้สัมภาษณ์ นำข้อมูล มาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง
2. เกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานของศูนย์วิชาการ หมวดวิชาภาษาไทย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ในด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ การจัดสภาพแวดล้อมทางวิชาการ และการบริการและการจัดการ ซึ่งเป็นมาตรวัดประเมินค่า มาวิเคราะห์ ดังนี้

2.1 หาค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{x})

การให้ค่าคะแนน ตามระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงาน ดังนี้

ระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงาน	ค่าคะแนนข้อความ
มีการปฏิบัติมาก	4
มีการปฏิบัติปานกลาง	3
มีการปฏิบัติน้อย	2
ไม่มีการปฏิบัติ	1

การแปลความหมายของค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ที่คำนวณได้มีเกณฑ์ ดังนี้ (ประคอง วรรณสุด, 2528)

3.50 - 4.00	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
2.50 - 3.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
1.00 - 1.49	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ

2.2 หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2.3 นำข้อมูลที่วิเคราะห์หาค่าสถิติแล้ว นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

3. เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินงานของศูนย์วิชาการ หมวควิชาภาษาไทย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ในด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ การจัดสภาพแวดล้อมทางวิชาการ และการบริหารและการจัดการ นำมาแจกแจงความถี่คำนวณหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. การคำนวณหาร้อยละ ใช้สูตร

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ในแต่ละคำถาม} \times 100}{\text{จำนวนผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ทั้งหมด}}$$

(ประคอง วรรณสุด, 2528)

2. การคำนวณหาค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{n}$$

\bar{X} = ค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนน

$\sum fx$ = ผลรวมของผลคูณระหว่างคะแนนกับความถี่

n = จำนวนตัวอย่างประชากร

(ประคอง วรรณสุด, 2528)

3. การคำนวณหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{n (\sum fx^2) - (\sum fx)^2}{n (n-1)}}$$

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน

$\sum fx$ แทน ผลรวมของผลคูณระหว่างคะแนนกับความถี่

$\sum fx^2$ แทน ผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่กับกำลังสองของคะแนน

n แทน จำนวนตัวอย่างประชากร

(ประกอบ กรรมสูตร, 2528)